

Кравець Світлана Григорівна,
*кандидат педагогічних наук, старший дослідник,
завідувач лабораторії зарубіжних систем
професійної освіти і навчання Інституту
професійної освіти НАПН України*

ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО- ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Сьогодні державна політика у сфері розвитку професійної освіти орієнтується на упровадження кращих міжнародних стандартів і практик щодо створення нових ринково-орієнтованих та дуальних моделей професійної освіти і навчання, які забезпечують інтеграцію професійної підготовки випускників із вимогами ринку праці та відповідно до актуальних професійних кваліфікацій. Розвиток трудових ресурсів на часі є фактором економічного зростання держави та її відбудови у воєнний та післявоєнний періоди. У вирішенні цього питання актуалізується значення взаємодії між державним та приватним сектором, органами державної влади та органами місцевого самоврядування для проведення необхідних реформ щодо вдосконалення механізмів державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти.

Першочерговою є необхідність оновлення чинної та створення сучасної нормативно-правової бази щодо розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти. Йдеться про оновлення Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013-2018 роки [1] та створення на її основі Концепції розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти.

Відповідно до Статті 81 Закону України «Про освіту» [4], якою визначаються правові, організаційні та фінансові засади розвитку державно-приватного партнерства у сфері освіти і науки, виникає невідкладне питання прийняття нового Закону України «Про професійну освіту і навчання», в якому будуть окреслені визначальні положення для органів місцевої влади, закладів професійної (професійно-технічної) освіти, приватних партнерів щодо

розроблення організаційно-методичних моделей розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти, обґрунтованої на основі дослідження інноваційних моделей та кращих практик розвитку державно-приватного партнерства в сфері професійної освіти і навчання у зарубіжних країнах.

Актуальним на часі є підвищення ефективності та конкурентоспроможності усіх галузей національної економіки (транспортна інфраструктура, агропромисловість, машинобудування, будівництво і житлово-комунальне господарство; соціальний захист населення та ін.) шляхом реалізації глобальних інвестиційних проєктів. Для цього необхідно спільними зусиллями освітянської спільноти та зацікавлених у розвитку професійної освіти представників ринку праці зосередити увагу створенні технологій розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти, що містить практичні інструменти для забезпечення партнерської взаємодії закладів професійної (професійно-технічної) освіти з ринком праці.

Результатом такої взаємодії мають бути процеси: розроблення й затвердження професійних стандартів для різних галузей економіки; впровадження системи підтвердження/визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах; присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами; впровадження інноваційних освітніх програм професійної підготовки та перепідготовки персоналу для різних галузей виробництва, у тому числі шляхом дуальної освіти, виконання спільних програм закладів освіти, органів державного управління, бізнес-структур і громадських організацій та співпраці з міжнародними структурами тощо.

На реалізацію завдань щодо розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти спрямовані завдання Концепції «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року [2] та відповідний План заходів на 2020-2027 роки [3] із її запровадження, а саме:

- 1) формування системи професійних кваліфікацій;

- 2) упровадження механізмів стимулювання роботодавців до участі в освітньому процесі;
- 3) створення умов для розвитку дуальної форми здобуття освіти;
- 4) визнання неформальної й інформальної освіти, повних і часткових професійних кваліфікацій;
- 5) популяризація професійної освіти серед дітей, молоді, дорослих, планування професійного розвитку та кар'єри.

Для виконання цих завдань першочерговими кроками у цих процесах має стати вдосконалення законодавства для створення ефективного правового середовища, розширення змістовних статей щодо державно-приватного партнерства в профільних освітніх законах, впровадження мотиваційних механізмів для активізації участі недержавних суб'єктів в цій сфері; надання організаційної та методичної допомоги органам місцевої влади, закладам професійної (професійно-технічної) освіти, приватним партнерам, які прагнуть розвивати співпрацю на засадах державно-приватного партнерства шляхом вироблення єдиної концепції та довгострокової моделі розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти.

Список використаної літератури

1. Концепція розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013–2018 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України №739-р від 14.08.2013 р. [online] Верховна Рада України. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-%D1%80#Text>
2. Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року: розпорядження Кабінету Міністрів України № 419-р від 12.07.2019 р. [online] Верховна рада України. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80#Text>
3. План заходів на 2020-2027 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти “Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта” на період до 2027 року: розпорядження Кабінету Міністрів України № 508-р від 29. 04.2020 р. [online] Верховна Рада України. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/508-2020-%D1%80#Text>
4. Про освіту: Закон України № 2145 – VIII від 05. 09. 2017 р. [online] Верховна Рада України. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>